

Ansökan regionala projektmedel Del 1

För ifyllande av ansökan se Handledning respektive Anvisningar Att ansöka om regionala projektmedel

1. Allmänna uppgifter		
Projektets namn Destination Axmar Bruk 2.0		
Datum för projektstart 2018-06-01	Datum för projektslut 20211231	Belopp som söks 3700000
Län som omfattas av projektets verksamhet Gävleborg		
Kommuner som omfattas av projektets verksamhet Gävle, Ockelbo, Söderhamn direkt, regionen som helhet indirekt		

2. Uppgifter om sökande		
Sökande organisationens namn Föreningen Hyttan		Organisationsnummer 885001-3973
Juridisk form Ideell förening		CFAR-nummer/Arbetsställenummer 46792917
Adress c/o Arne Lundin, Odalvägen 6E		Telefonnummer 0705891436
Postnummer 80648	Ort Gävle	Webbadress www.axmarbruk.se
Arbetsställets namn Axmar bruk		Arbetsställets besöksadress Axmar bruk
Behörig att företräda sökande (<i>dokumentation som styrker detta skall bifogas se punkt 9</i>) Stig Jönsson		

3. Kontaktpersoner			
Kontaktperson hos sökanden Stig Jönsson		Kontaktperson ekonomi Arne Lundin	
Telefonnummer	Mobiltelefonnummer 0705930474	Telefonnummer	Mobiltelefonnummer 0705891436
e-postadress Stig.jonsson@axmar.nu		e-postadress Arne.g.lundin@gmail.com	
Projektledare Extern rekrytering, ej klart			
Telefonnummer	Mobiltelefonnummer		
e-postadress			

4. Betalningssätt

Beviljat projektstöd utbetalas till sökandes:
(ange endast ett alternativ)

Plusgironummer: Bankgironummer: 301-8249

5. Moms

Är sökande momsredovisningsskyldig för projektets verksamhet?
(Om svaret är nej, bifoga intyg från skattemyndigheten som styrker detta. Se punkt 10.)

Ja Nej

6. Upphandling

Omfattas sökanden av Lagen om offentlig upphandling, LOU?

Ja Nej

7. Projektbeskrivning

7.1 Behovsanalys Beskriv på vilket sätt det finns ett konstaterat behov av att projektet genomförs.

Axmar bruk är i dag en av de mest besökta destinationerna i vårt län och växer årligen i besökstal. Genomförda enkäter visar på stor kundnöjdhet överlag samtidigt som efterfrågan på ett större utbud på platsen är stor. Axmar bruk har idag många kvalitéer som en större destination behöver, fantastisk natur på land och vid vatten, små och stora entreprenörer, en rik kulturhistoria, en lokal gemensam vision med målsättningar om var man vill, nära samarbeten med viktiga aktörer, ett starkt föreningsliv och såväl sommar- som året runt boende.

För att skapa långsiktiga förutsättningar för besöksnäringen i Axmar, vilket gynnar hela Gävleborgs besöksnäring, behöver några strategiska steg tas den närmsta tiden. Förutsättningarna är mycket goda för att skapa fler affärer på plats som leder till fler lokala arbetstillfällen – bara restaurangen Axmar Brygga har mer än 50 000 besökare per år. Det enda boendialternativ som finns lokalt är ständigt uppbokat. I relation till besöksantalet finns för få bokningsbara produkter, för få lokala aktörer för handel/mat/upplevelser. Idag bygger mycket på upplevelserna kring bruket på ideellt engagemang, något som har stora möjligheter att omsättas till affärer om förutsättningarna ges.

Axmar bruk som uppfördes under 1600-talet, är sedan 2011 Gästriklands första och hittills enda kulturresevat. Det gränsar till Axmar naturreservat som är Gävleborgs största och som omfattar kusten och skärgården utanför. Den ideella föreningen Hyttan äger och förvaltar idag bruket som är en del i industrinaturen i Bergslagen och har även uppdrag via Länsstyrelsen att sköta kulturresevatet. Bruksområdet omfattar bland annat slottsparken, hyttan och hamnen. Området har en otrolig potential men behöver ta ett större helhetsgrepp i sin utveckling för att möta kundens krav på en destination. Det gäller bl.a. infrastruktur, affärs- och produktutveckling, kommunikation, boende och värdskap. En ambition är att länka samman bruket och havet utifrån ett besöksperspektiv.

Årligen tar Axmarbrygga Havskrog emot mer än 50 000 besökare och det är dessa gäster tillsammans med övriga besökare (totalt närmare 100 000 per år) som hela Axmar bruk ska stå värd för att kunna erbjuda kultur- och naturupplevelser. Järnbrukets 400-åriga industrihistoria ska förstärka upplevelsen av platsen. Det unika ligger i det strategiska läget, gastronomin, kulturmiljön, den orörda skärgården, naturupplevelsen, undervattensparken (med ett antal vrak efter förlista fartyg och med en intressant vegetation) och inte minst de människor som både genom sin profession och med ideella krafter driver utvecklingen av Axmar bruk framåt.

Axmar bruks vision är att år 2024 vara Gävlekustens främsta besöksmål. Föreningen Hyttan vill verka för en hållbar destinationsutveckling och tillväxt - miljömässigt, ekonomiskt och socialt, i samverkan med Gävle kommun, Region Gävleborg, Länsstyrelsen Gävleborg, Länsmuséet, Bergsslagssatsningen, lokala företagare och boende i bygden. Även via samarbete och paketering av produkter med andra destinationer i Gävleborg så som Högbo bruk, Wij trädgårdar m.fl. Föreningen vill genom en stark process knyta platsens alla aktörer till destinationsutvecklingen för att därigenom skapa en samlad kraft för hållbar, offensiv utveckling. Det ska leda till en kvalitetshöjning av befintliga produkter, utveckling av flera nya säljbara produkter och det i sin tur leda till skapandet av fler arbetstillfällen. I Axmar bruk ska historia, kultur och natur möta samtida uttryck och tillsammans skapa en dynamisk plats. Visionen är att skapa ett besöksmål där kvalité genomsyrar all verksamhet och där besöket kännetecknas av ett tillmötesgående värdskap och genom det vara Gävlekustens främsta besöksmål och en av Gävleborgs främsta destinationer som levererar skandinaviska upplevelser av hög kvalitet.

7.2 Syfte Ange avsikten/ändamålet med projektet och varför det ska genomföras

- Vi vill skapa förutsättningar för fler lokala affärer. Genom att stärka strukturerna och nätverken lokalt och förbättra förutsättningarna vill vi se fler företag som etableras i Axmar, vilka i sin tur ger fler lokala arbetstillfällen.
- Vi vill öka möjligheterna för att de företag som redan idag finns på plats, tillsammans med de nya, ska skapa nya produkter och tjänster. Det finns idag mycket stora möjligheter att lyckas med detta då efterfrågan är stor och utbudet litet.
- Vi vill möjliggöra att fler personer kan bo i Axmar eller omkringliggande landsbygd, eller upptäcka området på sin fritid
- Vi vill tydliggöra och strukturera ansvarstagandet för den långsiktiga utvecklingen som idag är helt beroende av ideella krafter. Genom projektet kommer långsiktiga villkor utarbetas för vilken aktör som ansvarar för vad.

Destination Axmar bruk ska utvecklas så att det attraherar fler besökare till längre vistelser, starkare upplevelser, ökad konsumtion och fortsatt lokal och regional tillväxt. Detta samtidigt som miljömässiga och sociala behov blir tillgodosedda.

b) På vilket/vilka sätt är projektets syfte kopplat till hållbar utveckling?

Destination Axmar bruk lever efter målet i brundtlandrapporten "En hållbar utveckling är en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov"

Det är av stor vikt att samtliga insatser som sker inom projektet och destinationsutvecklingen har detta som strategiskt mål. Varje insats kommer därför viktas, planeras och genomföras utifrån ett socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbarhetsperspektiv. Ett exempel på detta är att i utvecklingen av de gamla och i framtagningen av nya produkterna för Axmar bruk ska barnperspektivet beaktas. Detta görs genom att produkterna kommer viktas och värderas utifrån en barnperspektiv-matris.

Axmar bruk som en del av Hamrångebygden och hela Gästrikland lider av stor brist på arbetstillfällen. Insatserna i projektet kommer möjliggöra att både skapa fler arbetstillfällen i och med fler etableringar av företag, fler säljbara produkter men även öka möjligheterna att fler extra tjänster och samhällsstrukturer utvecklas på sikt på orten. Så som närbutik, fler alternativa kommunikationsmedel m.m. som även gynnar boenden på orten.

Föreningen Hyttans ambition är att skapa en hållbar destinationsutveckling i Axmar Bruk. Det förutsätter bland annat att alla parter som på något sätt samarbetar och verkar på orten också ser till att de tillgångar som finns i området tas om hand på allra bäst sätt. Exempelvis de unika orörda naturtillgångarna i naturreservatet och de industrihistoriska tillgångarna i kulturresevatet. Utan dessa tillgångar finns det ingen destination att utveckla. Projektet kommer även skapa ett lärande kring våra tillgångar och hur vi bäst tar hand om dem. Varje insats som handlar om våra natur- och industrihistoriska tillgångar inom kultur- och naturreservatet kommer noga planeras och utvecklas så att varje besökare oavsett bakgrund (ålder, språk, funktionsnedsättning) kan ta till sig av kunskap som möjliggör att vi tillsammans bevarar och värnar om dem.

7.3 Mål Beskriv projektets mål och delmål

Öka attraktionskraften genom ett utökat utbud

- Utveckla utbudet av kvalitativa aktiviteter och upplevelser som knyter an till Axmar bruks historia, kultur och natur.
- Stärka och utveckla upplevelser knutna till havet och det marina livet.

3 nya produkter ska ha utvecklats och lanserats under projekttiden. 4 befintliga produkter ska ha ökat i kvalitet och säljbarhet utan att äventyra de miljömässiga och sociala kraven. 2 nya arbetstillfällen ska knytas till de nya och utvecklade produkterna och arbetstillfällena har ett ålders- och integrationsperspektiv där de syftar till att skapa möjlighet för de som hade svårast att komma in på arbetsmarknaden, i detta fall yngre och utlandsfödda.

Integrerad marknadsföring

- Samverkan kring marknadsföring av Axmar bruk som ett besöksmål.

- Forma en tydlig gemensam helhetsbild och ett enhetligt budskap som löper genom alla marknads- och försäljningskanaler.

2 nya samarbetspartners som tillsammans med Föreningen Hyttan lanserar 2 nya produkter. Dessa samarbeten ska bygga på miljömässiga och sociala grunder. Det säkerhetsställs genom att analysera miljömässiga och sociala ställningstagande i företagets verksamhetsbeskrivningar, samarbetsavtal m.m. innan samarbete inleds. En ny hemsida och nya marknadsföringskanaler är etablerade och visar på en ökad digital trafik med 30 % med tidigare kommunikationskanaler. Samtliga kommunikationskanaler är tillgänglighetsanpassade samt kvalitetssäkrade av oberoende organisationer som kan bedöma de ur ett tillgänglighets-, ålders-, integrations- och jämställdhetsperspektiv.

Tillgänglighet och infrastruktur i fokus

- Förbättra infrastrukturen så att tillgängligheten fungerar både land- och sjövägen.
- Utveckla faciliteter kring besöksmålet som underlättar för besökare att ta del av utbudet.

En ny väganslutning, gångväg och en ny yttre kaj i gästhamnen för att trygga en säker tillgänglighet till områdets olika besöksmål. Ur ett miljömässigt och säkerhetsperspektiv skapa förutsättningar för fler att besöka området till fots och inte behöva vara beroende av transportmedel för ha tillgång till områdets olika sevärdheter. En företagsanpassad lokal är renoverad för att i sin tur möjliggöra en etablering av 2 nya företag i området. Det ska under projekttiden leda till 2 nya arbetstillfällen kopplat till dessa företag och arbetstillfällena har ett ålders- och integrationsperspektiv där de syftar till att skapa möjlighet för de som hade svårast att komma in på arbetsmarknaden, i detta fall yngre och utlandsfödda.

Hållbar organisation för en framtida utveckling

- Fortsätta skapa förutsättningar för utveckling genom en väl sammansatt organisation och fler samarbeten.
- Samordna både interna och externa, offentliga som privata aktörer.

Styrgruppens kompetenser tas tillvara genom att de är aktiva i både styrgrupp och arbetsgrupper och har till uppgift genom sitt engagemang och sina kompetenser kvalitetssäkra hållbarhetsperspektiven i projektets aktiviteter. Föreningen Hyttan tar sitt ansvar som projektägare och säkerhetsställer att det finns en trygg ekonomisk plan för fortsatt utveckling av destinationen efter projektidens slut.

7.4 Målgrupp Beskriv projektets målgrupp/er. Om projektet har både en direkt och en indirekt målgrupp bör båda beskrivas.

Den direkta målgruppen för destinationsutvecklingen är självklart konsumenterna av de framtagna produkterna. Utpekade målgrupper (både på internationell och nationell marknad) som projektet vill utveckla specifika produkter till är:

- Nyfikna upptäckare (curious travellers) som har ett driv och nyfikenhet till svensk kultur och vill aktivera sig utifrån platsens unika utbud.
- Aktiva naturälskare (outdoor enthusiasts) som har ett intresse för den svenska naturen och dess möjligheter.
- Vardagsmitande livsnjutare (Holiday Hedonists) som har en vilja att njuta av god mat & dryck och koppla av samt uppleva nya platser.

Dock ser vi en stor fördel i att rikta specifika marknadsföringsinsatser till även demografiskt utpekade målgrupper utifrån de tre huvudmålgrupperna ovan så som:

- Aktiva (barn-)familjer som är nyfikna upptäckare
- Whops (Wealth Healthy Old People) som är vardagsmitande livsnjutare
- DINKs (Double Income No Kids) som är aktiva naturälskare

I aktiviteter och produktutveckling kopplat till de tre beskrivna målgrupperna beaktas etnicitet och funktionsvariation. Det kan bland annat vara insatser så som att språkänpassa eller fysiskt tillgänglighetsanpassa ett besöksmål.

Givetvis har projektet fokus även på en bredare målgrupp än ovan beskrivna tre. Detta är en destination som finns tillgänglig för alla oavsett socioekonomisk bakgrund, funktionsnedsättning, ålder, kön eller etnicitet. Men projektet har valt att även lyfta tre specifika och köpstarka målgrupper som i sin tur kan hjälpa till att skapa förutsättningar och ekonomiska möjligheter för Axmar bruk att utvecklas till en destination för alla. En målgrupp som Föreningen Hyttan ändå tycker är viktig att lyfta utöver de ovan beskrivna är skolklasser inom Gävle kommun och närliggande kommuner. Föreningen vill inom projektet skapa lärandeprocesser tillsammans med skolklasser för att sprida kunskap om de industrihistoriska arv som finns omkring dem men också på detta sett ge fler människor tillgång till en unik destination. Skolklasser kan exempelvis vara med i utgrävningarna, ta del av historiska vandringar och vara med i konstrelaterade verksamheter på destinationen. Den digitala upplevelseled som planeras, där både barn, unga och vuxna med 3D-/4D-teknik kommer att kunna uppleva dåtidens järnbruk, och framtidens nya energikällor. I samverkan med ÅF Forskningsstiftelse, skogsägarna och Högskolan vill vi utveckla en upplevelse som både är en turistisk upplevelse och ett lärande.

Samtidigt ser vi att syftet med att vända oss till målgrupperna ovan dels gynnar länet som helhet, dels fyller behov som vi uppfattar. Utbudet för (barn-)familjer i närområdet är relativt litet, liksom för medelålders- eller äldre aktiva natur- och kulturintresserade som vill kombinera natur- och kultur med paketerade upplevelser, gastronomisk kvalitet och samtidigt komfort och tillgänglighet.

En till direkt målgrupp är intresserade näringsidkare som vill etablera sig på platsen och utveckla destinationen i samarbete med Föreningen Hyttan. Det ska vara entreprenörer som vill bygga samarbeten på miljömässiga och sociala grunder.

En indirekt målgrupp är ortens boende som blir involverad i utvecklingen genom intressegrupper och infrastrukturella utvecklingsinsatser.

7.5 Projektorganisation Redogör för projektets organisation och sammansättning.

Organisationen består av Föreningen Hyttan, en styrgrupp och projektgrupper tillsatta utifrån utvecklingsområden och strategiska mål. Föreningen Hyttan är huvudägare och i styrgruppen finns representanter från föreningen, Region Gävleborg, Gävle kommun, Bergslagsstyrelsen, Länsmuséet, Länsstyrelsen Gävleborg och lokala näringsidkare.

Styrgruppen består av:

Stig Jönsson - Föreningen Hyttan, Lars Norrström - Föreningen Hyttan, Leif Skoglund - Föreningen Hyttan, Ebbe Lundqvist - Föreningen Hyttan, Anna Sundberg - Länsstyrelsen Gävleborg, Rie Stagegaard - Länsstyrelsen Gävleborg, Maria Qvarfordt Öberg - Gävle Kommun, Bo Ulfhielm - Länsstyrelsen Gävleborg, Marie Östblom - Bergslagsstyrelsen Kultur & Turism, Lena Lejerström - Region Gävleborg, Yngve Persson - Axmar bryggeri Havskrog samt Jan Stagenmark och Ulrike Steiner - Bruksboden i Axmar liksom näringslivsutvecklare på Gävle kommun, framförallt Lars Engstrand.

Styrgruppens kompetenser tas tillvara genom att de är aktiva i både styrgrupp och arbetsgrupper och har till uppgift genom sitt engagemang och sina kompetenser kvalitetssäkra hållbarhetsperspektiven i projektets aktiviteter.

Tänkt projektledare: extern rekrytering

Projektgrupper med delansvar tas fram vid start av projektet.

7.6 Aktiviteter och verksamhetsbeskrivning Beskriv de aktiviteter som skall genomföras för att uppnå projektets syfte och mål.

Den ideella Föreningen Hyttan bedriver ständigt utvecklingsprocesser kopplat till platsen Axmar bruk. Dock handlar de flesta processer i dagsläget om drift och förvaltning av befintligt fastighets- samt markbestånd. Det är via projekt som detta som utvecklingsprocesser av mer betydande karaktär kan få fart och kraft att utveckla platsen till en mer intressant destination inom Gävleborg.

En långsiktig projektplan är framtagen och sju produktgrupper är framtagna och dessa kommer att ligga till grund för aktiviteterna i detta projekt. Det är: Boende, Gastronomi, Det maritima Axmar, Friluftsliv, Industriarv, Kultur, Infrastruktur och Kommunikation.

Boende

Boende är en viktig del i utvecklingen av Axmar bruk. Boendalternativen behöver bli fler, från ställplatser och det nyligen öppnade Bed & breakfast till övernattningsmöjligheter med högre boendestandard. Föreningen Hyttan äger marken mittemot de befintliga brukslängorna. Genom att bygga till nya arkitektridade brukslängor kan föreningen Hyttan sälja av mark och få in intäkter som i sin tur skapar möjligheter för människor att förvärva ett attraktivt fritids- eller permanentboende i havsnära miljö, där även verksamheter som konsthantverk, galleri eller verkstad ska kunna inrymmas. Boendet skapar ökad attraktivitet för platsen och ger ett mer spännande och samtida avtryck i kulturmiljön. Det bidrar även till en eventuell återväxt av föreningsmedlemmar och ett ökat engagemang för bygden. Inom projektet vill Föreningen Hyttan projektera för en sådan byggnation.

Gastronomi

I Axmar bruk finns den populära havskrogen Axmarbrygga som årligen tar emot omkring 50-60.000 matgäster. Under sommaren 2016 öppnades Bruksboden i Axmar bruk, en matbod som säljer egenhändigt odlade kryddor, honung, oljor och annat mathantverk. Med ett ökat utbud av aktiviteter och fler besökare finns det utrymme för fler matentreprenörer som vill driva sommarcafé, ölbryggeri, glasstillverkning eller annan verksamhet inom mat att etablera sig i Axmar bruk. Inom projektet vill Föreningen Hyttan rusta och möjliggöra fler affärslokaler så att fler entreprenörer kan etablera sig på orten, det gäller framförallt byggnaden Badhuset, se en mer detaljerad beskrivning under rubriken friluftsliv.

Det maritima Axmar

Utanför Axmar bruk finns en hel undervattensvärld med skeppsvrak som berättar om järnbrukets 300-åriga historia. Den ger besökaren en unik inblick i den artrika undervattensnatur som finns i havet och som är en del av kultur – och naturreservatet. Många av skeppsvraken ligger på grunt vatten vilket gör det enkelt för besökaren att snorkla, simma, dyka eller paddla till vraken. Det går även att se vissa vrak från land. Det finns bra skyltning till vissa av vraken och information finns att få via en hemsida. Det finns en stor potential att fortsätta utveckla skeppsvraksparken mot ett mer maritimt naturum med utställningar, guidningar, kurser och utbildning och som riktar sig mot skola, barnfamiljer och olika intressegrupper. Ett maritimt naturum skulle stärka hela Axmar bruk som kustnära besöksmål. Konceptet och erbjudandet behöver utvecklas i samarbete med hela Axmar bruk, Läns museet, Länsstyrelsen och en framtida outdoor-entreprenör. Genom att bygga upp ett maritimt naturum med inriktning på Östersjön, så tar Axmar bruk initiativet att inte bara lyfta sin egen undervattenshistoria utan hela Östersjöområdet. Östersjön är en plats som många människor har en relation till och bara i namnet rymmer det många teman som kan utvecklas till olika utställningar och interaktiva aktiviteter. Idag finns en utställningsdel som håller sommaröppet i ett av hamnmagasinen, där kan besökare ta del av undervattensvärlden genom texter, föremål och bilder. En permanent planerad utgrävningsplats finns även med bland projekten. En början på ett maritimt naturum som kan locka fler besökare till Axmar bruks spännande undervattensvärld. I projektet vill Föreningen Hyttan börja ett utvecklingsarbete för att hitta formerna för ett maritimt naturum i Axmar Bruk.

Utifrån Axmar bruks strategiska havsnära läge nära E4 ska en markerad badplats vara en självklar del i aktivitetsutbudet och en bra anledning för resande att stanna till för en paus, gärna i kombination med mat eller fika. Badplatsen kommer ligga uppe vid Kvarndammen men på sikt när en större brygga byggs nere vid hamnen ska det även finnas badmöjligheter där. Inom Projektet vill Föreningen Hyttan anlägga en tillgänglighetsanpassad grillplats vid hamnen samt tillgängliggöra badplatsen vid kvarndammen via skyltning och enklare åtgärder.

Uthyrning och event kring kajak, dykning, snorkling. För att öka attraktiviteten i hamnområdet och få besökare att upptäcka den marina delen av kultur- och naturreservatet i kombination med aktiviteter så behöver Axmar bruk erbjuda olika event till företag och grupper samt bedriva uthyrning till privatpersoner under sommarsäsongen. Uthyrningen och arrangemangen ska drivas av en entreprenör. Inom projektet vill Föreningen Hyttan möjliggöra lokalytor så att potentiella entreprenörer kan tänka sig etablera sin verksamhet i området. Det handlar framförallt om att rusta upp byggnaden som kallas Badhuset, se vidare beskrivning under rubriken friluftsliv.

Friluftsliv

Axmar bruks naturreservat ska erbjuda naturupplevelser i skog och mark i kombination med en rad aktiviteter. Besökaren ska kunna vandra, cykla mountainbike, åka längdskidor eller långfärdsskridskor, plocka svamp, paddla havskajak, springa, dyka, bada med mera. Aktiviteterna ska vara kopplade till Axmar bruks harmoniska rytm och utbudet följa årstiderna. Att cykla längs kusten mellan fiskelägen kan ha utvecklingspotential och leda till samarbeten med andra aktörer kring mat, kultur och natur längs cykelvägen. Här finns det möjligheter för en outdoor-entreprenör att etablera sig med huvudfokus på företagsaktiviteter och erbjudanden till intressegrupper där friluftsliv är en del av livsstilen. Även barnfamiljer är en viktig grupp.

Inom projektet vill Föreningen Hyttan skylta upp och underhålla vandrings- och mountainbikeleder, helt i linje med regionens eller kommunens satsning på friluftsliv och besöksnäringen. Särskilt ska möjligheterna att visa upp Skärjåns naturreservat samt Övre Hammaren tillvaratas. Detsamma gäller att via cykelleder förbinda fiskelägena från Trollharen i norr till Saltarsfjärden i söder. Ett samarbete kan bli aktuellt med Naturkraft och Högbo bruk. Förutom beredning av nya leder, skyltning och underhåll ska en folder med karta och fakta tas fram under projektiden.

Till utbudet av fritidsaktiviteter kan det kopplas service i form av en bastu med omklädningsmöjligheter i den gamla byggnaden som kallas Badhuset. Det skulle stärka besöksfokus och locka fler att välja Axmar bruk. Detta förutsätter att Badhuset först genomgår en renovering. Byggnaden som från början var ett uthus byggt av slaggsten, omvandlades på 1950-talet till brukets tvättstuga och badhus. Det var innan bruksborna hade egna tvättmaskiner och badrum. Så småningom lades dessa funktioner ner och bolaget sålde byggnaden och omkringliggande mark till en privatperson. Byggnaden har på senare år förfallit, framförallt taket, varför Föreningen Hyttan 2015 valde att förvärva byggnad och mark för att rädda byggnaden för framtiden. Byggnaden är centralt och strategiskt belägen i Axmar bruk och utgör en viktig del i brukets historia – främst kvinnornas historia på bruket. Väggarna består av slaggsten som försetts med utvändigt kalkputs som mönstrats med hjälp av granris. Enligt byggnadshistorisk expertis en mycket ovanlig mönstring och en kulturhistorisk värdering av byggnaden har gjorts. Badhusbyggnaden kan tänkas vara användbar för olika typer av entreprenörer. De som hittills visat intresse är konsthantverkare, entreprenörer för outdoor activities, delikatessproducenter samt mikrobryggerier. Föreningen har även en ambition att bibehålla delar av tvätter- och badhusutrymmena för att kunna visa byggnadens historiska användning. Eftersom vi arbetar för att engagera entreprenörer för "outdoor activities" kan det också uppkomma behov av dusch- och bastumöjligheter. Det som behöver åtgärdas under projektet är följande: Först behövs det utföras en takrenovering och sedan påbörja renoveringen som innefattar: sanering av lokaler, fasadrenovering, reparation (eventuellt nyproduktion) av dörrar samt fönster. I samband med renoveringen vill föreningen genomföra en projektering av tänkta verksamheter för lokalen, kontakt med entreprenörer m.m.

Industriarv

Axmar bruk ligger i ett kultur- och naturreservat. Här finns ett värdefullt industriarv som förstärker platsens identitet och fortsatta utveckling. Dessa miljöer kan utnyttjas både som rekreationsområde och som en plats för upplevelser och aktiviteter kopplat till natur och kultur. Parken är navet i Axmar bruk och omgärdas av en vacker kilometerlång stenmur. Området är populärt och här kan besökaren koppla av med egen fika eller uppleva industrihistorien genom de många byggnader som finns runt om. Ett lusthus finns bevarat och är populärt vid bröllop, den gamla kvarnen är precis nyrenoverad och här ligger bland annat ett orangeri som väntar på att en caféverksamhet ska flytta in. Det finns framtida planer på använda parken för utomhuskonst och skulpturpark. Konsten skulle kunna förhöja upplevelsen av parken och tillföra en modern dimension i en industrihistorisk miljö. Ett sätt att levandegöra historien är genom de guidningar som erbjuds under sommaren, dessa behöver även moderniseras genom nutida kommunikationsteknik, mobila lösningar så som appar.

Uppe vid Kvarndammen ligger den nyligen renoverade kvarnen. Det är en fin byggnad som skulle kunna inrymma ett någon form av öppen verksamhet, drivas som kvarn igen eller ett kvarnmuseum. Kvarnen kan mycket väl fungera som en del i det lokala utvecklingen av mathantverket i kombination med att berätta om platsens historia.

Lika så behöver Hyttan levandegöras ur ett historiskt processperspektiv. Inom projektet vill Föreningen Hyttan med hjälp av modern kommunikationsteknik visa upp det historiska industriarvet. Vi vill berätta om några av våra historiska nyckelpersoner, Emanuel Swedenborg och Britta Behm, och deras drift av bruket, samt deras vikt för den svenska industriutvecklingen och inte minst för tekniska och affärsmässiga landvinningar. Detta gör vi genom att utveckla en app som får besökaren att utforska industriarven i sin interaktion med platserna. Den ska skapa lust att utforska och lära mer. Den ska även beakta hållbarhetsperspektiven och skapar en ökad tillgänglighet för flera målgrupper. Med hjälp av AR-, VR- och 4D-teknik vill vi utveckla modern kommunikationsteknik i olika tekniska plattformar. I detta arbete samarbetar vi med Länsmuséet och med Story Tech Arena vid Högskolan i Gävle.

Kultur

Kulturen är en viktig del i upplevelsen av platsen och kulturresevatet i Axmar bruk. Upplevelsen av kultur i kombination med naturen ökar attraktiviteten för platsen och kopplar på ett naturligt sätt ihop kultur- och kulturresevatet.

Hyttan är hjärtat i Axmar bruk. Här får besökaren en inblick i brukets järnhantering, och från platsen ser du havet där järnet skeppades ut i världen. Byggnaden är renoverad och här finns en stor lokal med scen där konserter, teater och andra kulturevenemang arrangeras sommartid, och där föreningen Hyttan står som arrangör i samarbete med lokala musik- och teateraktörer. Nu vill Föreningen Hyttan ta ett till utvecklingssteg inom detta område och ta fram en modell där natur, kultur och konst bidrar till ökad naturturism. Modellen kommer att kunna appliceras på andra liknande platser. I genomförande av modellen använder vi en etablerad metod för att låta kvalificerade konstnärer tolka en specifik plats utifrån lokala förutsättningar - Artist in residence. Modellen bidrar till innovation och nya möten mellan såväl människor som material. Målet är att skapa lokalt förankrade konstverk, av hög klass – varav ett eller två ska vara möjliga att bo i. Konstverken och boendemodulerna ska genom konstnärlig tolkning präglas av naturen, historien och den lokala förankringen. De ska bestå av en stor andel förnyelsebara eller återvunna material som möjligt, modulerna ska också vara självförsörjande på el och värme. För att hålla hög funktionalitet och arkitektonisk nivå ska konstnärerna samverka med arkitekter med god kännedom om lågenergi- och passivhus. Föreningen Hyttan ska sköta uthyrning av boendena som konkret ger minst 1 nytt arbetstillfälle. Under projektet ska det etableras ett samarbete med ett byggföretag som delar Föreningen Hyttans värderingar gällande hållbarhet och som tillsammans med föreningen utvecklar denna produkt kopplat till Destination Axmar Bruk.

Lokalt förankringsarbete i form av studiecirkel och intervjuer ska ge verktyg och förståelse för hur historien kan vävas samman med nutid. Konstverken i naturen ska visa på hur historien kan vara en del i att öppna dörrar för en ny tid. Hur vi genom att förstå oss själva och vårt agerande i förändringsprocesser kan ta oss nya möjligheter, framförallt nya arbetstillfällen.

Det här gör projektet unikt på flera sätt – vi har för vana att problematisera de svenska industribruken och den arbetslöshet de har lämnat efter sig – men det går också att beskriva industribruken som något som faktiskt har stått för både kreativitet och entreprenörskap. Bruket i Axmar etablerades på 1600-talet och genom århundraden har människor, natur och verksamheter anpassat sig till platsen för att kunna skapa försörjning. Än i dag lyckas människor i det lilla samhället använda bruket, platsen och den industrinatur som skapats till lokal försörjning genom att upprätta nya verksamheter.

Konstverken ska placeras ut längs en naturled och knyter på så vis samman det vi kallar industrinatur – natur som anpassats och växt fram sida vid sida med bruket - och behovet av ny utveckling. Genom skyltning, särskild app samt en lokal process mellan konstnärer och lokalbefolkning skapas förståelse för kopplingarna mellan dåtid – nutid och konst – industrinatur.

Infrastruktur

Grundläggande för all utveckling av Axmar bruk förutsätter en bra och fungerande infrastruktur.

I syfte att förbättra trafiksäkerheten i och med en ökning av besökare behövs en ny väganslutning och separat gångväg Hyttan-Hammen. Det handlar om att flytta en vägföring ca 100 meter och åtgärden har tillstyrkts av Trafikverket. I samband med detta tillgängliggör detta att föreningen kan anlägga en angöringsparkering med ett 20-tal platser för besökare som vill stanna till i Axmar. En separering av gångtrafikanter från biltrafikanter planeras för sträckan mellan hyttan och hamnen genom anläggande av gångväg söder om bilvägen. Detta är främst en åtgärd för att öka trafiksäkerheten för besökarna.

Nuvarande dricksvattenförsörjning är otillräcklig i ett utvecklingsperspektiv. En långsiktig försörjning måste säkras om planerad destinationsutveckling ska vara möjlig. En utredningsfas har redan inletts där olika alternativ utreds, allt från ytvattenlösning till kommunalt nät. Denna diskussion förs med kommunala instanser och är en viktig fråga för genomförandet av många av projektets tänkta utvecklingsinsatser.

För att även säkra upp trafiksäkerheten via sjösidan behövs det en upprustning av den yttre kajen. Upprustningen ger en utökad och attraktivare gästhamn. Idag finns det ett begränsat antal besöksplatser via hamnen. En upprustning skulle innebära en utökning av platser och en mer säker och lättillgänglig kaj som i sin tur ökar möjligheten för fler besökare att lägga till och ta del av Axmar Bruk som destination via sjövägen.

Brukets besökare förväntar sig goda möjligheter till internetuppkoppling via fri WiFi. Detta förutsätter bredbandsnät via fiber. IP Only har beslutat anlägga fibernät i Axmarby och det är angeläget att detta utökas till att omfatta Axmar bruk. Inom projektet vill Föreningen Hyttan verka för en etablering av fibernät.

I framtiden behövs ett Besökscentrum för Axmar bruk dit besökarna kan vända sig för information av olika slag. Det är inte självklart var inom området ett sådant besökscentrum ska placeras. Det kan också behöva omlokaliseras över tiden. Vidare bör prövas möjligheterna att samlokalisera besökscentrum med andra verksamheter för att spara kostnader. Inledningsvis planeras för att placera besökscentrum i det till trädgårdscafé ombyggda orangeriet. Inom projektet vill Föreningen Hyttan projektera för etableringen av ett besökscentrum.

Kommunikation

Den externa kommunikationen gentemot besökaren behöver lyftas fram för att öka kännedomen om Axmar bruk för en

bredare publik. Besökaren behöver få en ingång till besöksmålet genom en gemensam webbplats som berättar om hela Axmar bruk och platsens utbud. Marknadsföring och evenemangsbokningar kan ske i samarbete med turistorganisationer och då främst genom Visit Gävles marknadskanaler och bokningssystem. All extern kommunikation ska utgå från vision, värdeorden och en uppdaterad grafisk profil. Inom projektet vill Föreningen Hyttan etablera en ny hemsida som också är kompatibel med den app som beskrivs i tidigare avsnitt kring industriarv samt ta fram nya foldrar som är anpassade utifrån de nya framtagna produkterna för området.

7.7 Tids- och aktivitetsplan för projektet

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Rekrytering av projektledare	20180501	20180601
Start av arbete med grafisk profil, hemsida och app	20180601	
Utveckling av 3D-/4D AR digital upplevelseled, tema historia-innovation-energi		
Vandring- och mountainbikeleder		
Projektering av brukslångorna		
Artist in residence		
Rustning av yttre kaj		
Utveckling av bad- och grillplats		
Modern kommunikationsteknik i industriarv		
Infrastruktur – gångvägar, väganslutning och parkering		
Besökscentrum		
Maritimt naturum		
Projektutvärdering och slutredovisning, inklusive slutrapport	2021-09-01-2021-12-31	
Projektets start och slutdatum	2018-06-01-2021-12-31	

7.8 Samverkan och samarbetspartners Beskriv eventuell samverkan och samarbeten med andra projekt eller insatser som pågår och på vilket sätt projektet kompletterar befintliga insatser eller nuvarande arbetssätt/metoder.

Föreningen Hyttan har idag ett skötseluppdrag av Länsstyrelsen Gävleborg gällande kultur- och naturreservatet i området samt ett projekt som syftar till att utveckla och förnya växt- och trädbeståndet i reservaten. Projektet handlar bland annat om att utföra inventering av befintligt bestånd, plantering av nya träd och växter samt planskiss på vad som ska återskapas i bruksträdgården. Tillsammans med Länsstyrelsen Gävleborg pågår även ett tillgänglighetsprojekt som har till syfte att tillgänglighetsanpassa kulturreservatet.

Föreningen Hyttan driver ett projekt med finansiering av Leader Gästrikebygden och Gästriklands fonden - *Utveckling av besöks- och affärsytor i Axmar bruk för hållbar destinationsutveckling*. Det projektet har till syfte att rusta upp Orangeriet i Axmar bruk så att det kan tillgängliggöra affärs-/sälj-, café- och besöksytor till entreprenörer och på sikt även möjliggöra fler arbetstillfällen i bygden.

Bergslagssatsningen Kultur och Turism är en tioårig satsning som arbetar för en turismdriven tillväxt i Bergslagen. Axmar bruk – som en del av Järnriket – ingår bland de 14 industrihistoriska miljöer som satsningen omfattar. Via satsningen får Föreningen Hyttan tillgång till expertis på olika områden samt ett viktigt erfarenhetsutbyte med övriga destinationer.

Genom att ta ett helhetsgrepp kring destinationsutvecklingen av Axmar Bruk i och med denna ansökan, kommer även dessa tre samarbeten/utvecklingsprojekten få extra fart och vara en del i att bidra till att Axmar Bruk uppnår visionen som Gävlekustens främsta besöksmål och en av Gävleborgs främsta destinationer som levererar skandinaviska upplevelser av hög kvalitet.

7.9 Plan för kommunikation och resultatspridning Beskriv till vilka och hur projektets resultat ska spridas. Se bifogad kommunikationsplan.

Förankring och spridning kommer främst ske via utarbetade kanaler hos samarbetspartnerna: Region Gävleborg, Gävle kommun, Bergslagsstyrelsen, Länsstyrelsen Gävleborg, Länsmuséet Gävleborg, företag och övriga organisationer.

Löpande kommunikation om projektet kommer även ske via den hemsida och sociala medier som kommer tas fram under projektets början. Se bifogad kommunikationsplan för mer detaljer.

7.10 Plan för uppföljning/utvärdering Beskriv hur målen som angivits ska följas upp och utvärderas.

Styrgruppen uppgift blir att följa upp samtliga projektets mål och delmål. Utifrån en tidsstyrd projektplan kommer projektledaren rapportera nulägesrapporter till styrgruppen för avstämning och beslut.

Utifrån projektets målsättningar kommer relevant statistik samlas in för att löpande kunna följa upp aktiviteterna och utvärdera dem. Det kan handla om att mäta antalet besökare vid ett flertal tidpunkter, besökare på sociala medier, intervjuer med besökare, samarbetspartners m.m. Varje insats i projektet kommer viktas, planeras och genomföras utifrån ett socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbarhetsperspektiv. Därav kommer all statistik och utvärderingsmaterial beakta hållbarhetsperspektiven.

7.11 Kortfattad sammanfattning av projektet Max 150 ord

Destination Axmar bruk ska utvecklas så att det attraherar fler besökare till längre vistelser, starkare upplevelser, ökad konsumtion på plats och fortsatt tillväxt. Detta samtidigt som miljömässiga och sociala behov blir tillgodosedda. En långsiktig projektplan med sju produktgrupper ligger till grund för aktiviteterna i detta projekt. Det är: Boende, Gastronomi, Det marina Axmar, Friluftsliv, Industriarv, Kultur, Infrastruktur och Kommunikation. Ett axplock av aktiviteter är: projektering av nybyggnationer av boende, tillgängliggöra vandring- och cykelleder, förtydliga kommunikationen genom att utveckla en interaktiv hemsida samt app för destinationen, utveckla naturturism genom konceptet Artist in residence, förbättra destinationens befintliga besöksmål ur ett barnperspektiv, möjliggöra lokaler för att förenkla nyetableringar och mycket annat. Visionen är att skapa ett besöksmål där kvalitet genomsyrar all verksamhet och där besöket kännetecknas av ett tillmötesgående värdskap och genom det vara Gävlekustens främsta besöksmål och en av Gävleborgs främsta destinationer som levererar skandinaviska upplevelser av hög kvalitet.

8. Förväntade resultat och effekter

8.1 Förväntade resultat och effekter efter projektperioden

Kopplat till projektet mål så är de förväntade resultatet efter projektet förenliga med både ett tillväxt- och hållbarhetsperspektiv. De arbetstillfällen som skapats under projekttiden består och ökar i takt med att verksamheten utökas ytterligare. Målsättningen är framförallt fler inflyttade, ökad sysselsättning och fler företag. Axmar är efter projekttiden en viktig plats för andra destinationer att lära av och en mötesplats för offentlig sektor i lärandet om hållbar destinationsutveckling i samband med strategiska satsningar på landsbygden.

8.2 Verksamhet efter projektperioden

Målet är att efter projektets slutdatum så har Axmar Bruk etablerat sig som en av Gävleborgs mest kvalitativa destinationer. Verksamheten pågår året runt, företagare och andra lokala och regionala aktörer har ett tydligt samarbete som tar Axmar vidare för varje år. På affärsmässiga grunder har både fler arbetstillfällen skapats liksom kapacitet att vidareutveckla destinationen och lokalsamhället. En ny utvecklingsplan är framtagen och befintlig styrgrupp är med i den fortsatta processen. Tydliga ansvarsområden finns mellan de lokala aktörerna, offentlig sektor och andra som bör vara involverade, vilket stärker den långsiktiga utvecklingen.

9. Obligatoriska bilagor

Nummer	Bilaga
1	Underlag som visar sökandes juridiska status
2	Underlag som styrker vem/vilka som har rätt att företräda den sökande
3	Medfinansieringsintyg

10. Bilagor i förekommande fall

Nummer	Bilaga
	Om projektet ej är momspliktig bifoga intyg från Skatteverket
	Upphandlingspolicy
	Beräkningsunderlag för resekostnader
	Kommunikationsplan
	<i>Annan bilaga som sökande önskar åberopa</i>
	<i>Annan bilaga som sökande önskar åberopa</i>

11. Underskrift

Genom underskriften intygas att:

- sökanden har tagit del av dokumenten "Handledning, att ansöka om regionala projektmedel" och "Anvisningar till ansökningsblanketten"
- de uppgifter som lämnats i ansökan, inklusive bilagor, är riktiga och att de kopior av handlingarna som bifogats ansökan stämmer överens med originalen.
- sökande har tagit del av föreskrifter och förordningar som gäller för det sökta stödet och åtar sig att följa de villkor som gäller för det.
- projektmedarbetare ska informeras om och acceptera att uppgifterna i ansökan kan komma att behandlas i elektronisk form i enlighet med Personuppgiftslagen, PUL.

Datum	Underskrift av behörig att företräda sökanden	Namnförtydligande
-------	---	-------------------

Undertecknad ansökan med bilagor, enligt handledningen och anvisningarna, skickas till:

**Region Gävleborg
Utvecklingsavdelningen, Kvalitet och analys - Regional utveckling
801 88 Gävle**

Ansökan ska även skickas elektroniskt (som wordfil) till projektmedel@regiongavleborg.se

Gå nu vidare till "[Ansökan del 2](#)" och fyll i projektbudgeten i excelfilen.